

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
daктор responsabil-Felölő szerkesz-
tő: Jámbor Jerenc. Administrator
delegat si girant responsabil-felölő
igazgató: Schwartz Endre. Proprie-
tar-felölő: Fraternitas S. A. R.
de Editura, Registrul publicatiunilor
erodice No. 43. Dos. 889. 1938.
Tribunalul Cluj, Secția III.
Vasárnap, szeptember 17.
1939—5700. Tisri 4.
XXII. évfolyam, 209. szám.

Posta postala
plátia în num.
No. 30523/1934
Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
No. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. —
Hirdetések díjszabás szerint. — Az
„AZ ÉLETT” a transilvaniai és
bánáti zsidóság egyetlen napila-
pa. Cikkeink utányomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

Megegyezés jött létre Moszkva és Tokió között Przemysl elfoglalását jelentik a németek

**A francia hadsereg a Siegfried-vonal lassu fel-
morszolását készíti elő. A németek a Bug-
Visztula-háromszögben be akarják keríteni
a lengyel hadsereg zömét. Németország vissza-
hívja a zsidó szakembereket**

Oroszország magatartása nyugtalanítja a nyugati államokat

Berlin, szept. 16. (Rador.) DNB.: A német hadvezetőség közli: A keleti arcvonalon a német hadsereg déli csoportjai folytatták a lengyel haderők elszigetelt csapattestjeinek üldözését. Hare után elfoglaltuk Przemysl városát. Motorizált osztagaink elérték Włodzimierz. Kutno közelében a lengyeleket bekirító német csapatok erősítéseket kaptak. A kör kibővídik. Csapataink megakadályozták az ellenségnek Varsótól délkeletre irányuló próbálkozásait. 8000 foglyot ejtettünk és 126

ágyút zsákmányoltunk. Varsó Prága nevű külvárosa közelében több falut foglaltunk el. A német csapatok elfoglalták Bialystock városát is. Brest vára bevételéért folyik a harc. Repülőink megakadályozták a Lengyelország keleti határai felé való szállítási kísérleteket.
A nyugati fronton az ellenséges túzrség tevékenységét jelzik. A francia előnyomulást nagyszámu veszteséggel verték vissza. Légítámadás nem történt német terület ellen.

A Bug, a San és Visztula háromszögében akarják bekeríteni a lengyel hadsereg zömét

London, szept. 16. (Rador.) A Reuter távirati ügynökség a következőket jelenti: Míg a lengyelek elismerik, hogy Karusynál, amely körülbelül 20 kilométerre van Varsótól, elkezdődött harcok folytak, ugyanakkor megállapítható, hogy a német csapatok egyenre a területen egy sokkal nagyobb arányú hadműveletet folytatnak, amelynek ugyan nem kimondott célja Varsó elfoglalása, hanem ennél sokkal nagyobb és átfogóbb célzata van. A Reuter egyébként azt jelenti, hogy délre és délnyugatra teljes mértékben folyik az előnyomulás a kelet-proszországi arcvonalról Tomaszov és Ravaruska irányába, Lemberg és Lublin között. Ennek az előnyomulásnak és hadműveletnek az a célja, hogy teljesen lezárja azt a háromszöget, amelyet a Bug, a San és a Visztula folyók alkotnak és amely háromszögben a lengyel hadsereg zöme tevékenykedik. A német előnyomulásnak keresztülvitele gyors összpontosítást teszi szükségessé. De katonai szakértők megállapítása szerint, ennek a tervnek a keresztülvitele egyben nagy kockázattal is járhat. Az előnyomuló német csapatok mögött sok helyen sebezhető és hosszú közlekedési utak maradtak és éppen az utak hosszúsága és megtámadhatósága nehezíti meg az élelmezéssel való zavartalan ellátást. Az utánpótlás tekintetében máris késedelemesség állapítható meg. A katonai megfigyelők egyik csoportja megjósolja, hogy az említett háromszögben tevékenykedő lengyel hadsereg egy részének nagyon könnyen sikerülhet kitörnie ebből

a háromszögből és két helyen is nyomásztó támadást intézhet a gyűrűt körülzárnai szándékozó német csapatok ellen. Hatalmas lengyel csapatok a veszélyeztetett irányban, hogy folszabadsítsák Lemberget és a maguk részére biztosítsák a dél felé vezető utak birtoklását. A német csapatok ezzel szemben nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a Drahobyce és Baryslaw környéki petróleummezőket birtokukba kerítsék. A lengyelek viszont minden előkészületet megtettek arra, hogy ezeket a petróleumkutakat, — ha a veszély növekszik és a helyzet a lengyel csapatok részére reménytelené válik — megsemmisítsék.

A nyugati fronton — folytatja helyzetjelentését a Reuter-ügynökség — a francia nyomás már érezhető hatását és ugylátszik, a lengyel hadsintérről arra vonzotta a német légi haderőt. A repülőgépek a hét folyamán jelentős felderítő repüléseket végeztek német terület felett és sikerült számos fényképfelvételt készíteniük a Siegfried-erődítményekről. Hozzávetőleges számítás szerint a francia csapatok eddig 500 négyzetkilométernyi területet foglaltak el a német határvonal mögött. A megismétlődő német ellentámadás sikertelenségére jellemző a francia előnyomulás óvatos, de eredményes folytonossága. A jelentés befejező része megemlíti, hogy az a hír terjedt el, hogy megerősített, hatalmas német haderő érkezik a napokban a nyugati frontra.

A Havas-jelentés a lengyelországi német előnyomulás megakadását adja hírül

Párizs, szept. 16. (Rador.) A Havas francia távirati ügynökség a lengyel hadsintérről kapott jelentés alapján közli a következőket: A lengyelországi német csapatok gyors előnyomulása megakadt és a lengyelek ennek révén kezdenek erőre kapni. Pénteken két nagyobbarányú összecsapás volt a szembenálló felek között. Az egyik nyugaton, ahol a lengyel csapatoknak sikerült a Pozenben és Pomerá-

niában lévő német csapatokat hátbatámadni Lodz és Varsó között. A másik erőyes lengyel támadás színhelye Lemberg környéke volt. Hír szerint a német csapatok a helyzete ezen a frontszakaszon annyira súlyos, hogy von Brauchitsch tábornoknak magának kell átvennie a gépesített haderők feletti parancsnokságot. A francia távirati iroda megjegyzi, hogy a lengyelek hősiességük ellenére a következő

három ekből szenvednek súlyos veszteségeket: a németek mindent leghengerlő technikai felénye, az elmúlt nyári szárazság és az egész Lengyelországot behálózó kém-szervezet miatt.

Lengyel jelentés eredményes német repülőtámadásokról

Varsó, szept. 16. (Rador.) PAT: Pénteken este 11 órakor a lengyel rádióállomások a következő közleményt ismertették: A német repülők Wilna és Branowice, valamint más észak-lengyel városokat bombáztak, ami nagy áldozatokat követelt a polgári lakosság körében. A lengyel repülők sikerrel bombázták a német katonai célpontokat. Az ellenségnek Bialystock és Breszo irányában kifejtett haditevékenysége a lengyel különítmények szilárd ellenállásába ütközik. Varsó körzetében a védelmezési tevékenység kedvezően folyik. Az ellenség északkelet felől támadásait feltartóztattuk. A gdyniai és helai különítmények folytatják ádáz ellenállásukat. Heves harcok folynak Lowic és Skierniewic vidékén, ahol a lengyel erők nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek.

Német jelentés a keleti arcvonalon légi harcokról

Berlin, szept. 16. (Rador.) A német főhadiszállás közli a hadseregfőparancsnokság alábbi jelentését:

A kedvezőtlen időjárás ellenére a német légi haderő erős tevékenységet fejtett ki és átdözi a visszavonuló lengyel hadsereget, sikerrel bombázta a vasúti vonalakat és a vasúti állomást semmisített meg. A Visztula keleti partjára visszavonuló lengyel hadsereget a repülőgépek bombázták, gépfegyverrel lötték és nagy károkat okoztak vele. Az utakat és utkeresztező pontokat a repülőgépek tönkretették. A lueki körzetben a német repülők 11, földön tartózkodó lengyel repülőgépet semmisítették meg. Brodi feletti két lengyel repülőgépet lötték le, 8 lengyel repülőgép rövid légi harc után égve zuhant le a földre. Három lengyel repülőgépet sértetlen állapotban fogtak el a német repülők.

Lengyel repülők megtámadták és szétrombolták a pozeni német repülőteret

Varsó, szept. 16. (Rador.) A varsói III. rádióállomás 22 óra 30 perckor közölte: „A lengyel légi haderő támadást intézett a pozeni német légi kikötő ellen, ahonnan a legutóbbi napok alkalmával Varsót bombázó német repülőgépek kiindultak. Ezt a légi kikötőt repülőgépeink tökéletesen szétrombolták. Ez a tény a Varsó elleni német repülőtámadások gyöngülését hozta magával.”

Varsó, szeptember 16. (Rador.) A Pat lengyel távirati iroda jelentése: „Palusinszky főhadnagy repülőgéppel 12 ellenséges bombavető repülőgépet támadott meg. Miután minden löszere kifogyott, géppével az egyik hatalmas német bombavető gépre vetette magát és együttesen zuhantak az ürbe. Palusinszky tette, aki vakmerőségéért életével fizetett, számos követőre talált. Barcsikowszky repülőaltiszt, miután Skodlin mellett egy német repülőgépet lelőtt, maga is súlyosan megsebesülve egy másik ellenséges bombavető gépre vetette magát géppével. Az összeütközés következtében mind a két repülőgép lángba borult, de Barcsikowszkyknak ejtőernyővel sikerült földet érnie.

Hetvennégy lengyel repülőgépet lötték le az utolsó napokban a németek

Berlin, szept. 16. (Rador.) A DNB jelenti: A német vadászrepülőgépek Gane kapitány vezetése alatt a legutóbbi napokban hetvennégy lengyel repülőgépet sem-

(Folytatása az 5-ik oldalon).

VILÁG TUKRE

Az angol Fehér Könyv a háboru kitöréséről

Közvetlenül a háboru kitörése után az angol, francia és német kormányok elhatározták, hogy Fehér Könyvben hozzák nyilvánosságra a diplomáciai okmányokat, amelyek a háboru kitörésének okait és előzményeit fektetik le a történelem számára. Az angol és a német Fehér Könyv már napvilágot látott. Berlin álláspontját alkalmunk volt néhány nappal ezelőtt ismertetni. Az alábbiakban ismertetjük — a Reuter ügynökség tudósítása alapján — az angol Fehér Könyv által nyilvánosságra hozott okmányokat, amelyek egyrészt megvilágítják a háboru kitörését megelőző hét folyamán London és Berlin között folyó és oly szigorú diszkreációval kezelt tárgyalások tartalmát, másrészt igen tanulságos utmutásokkal szolgál a történelem-kutatók számára, akik a háboru tényleges okainak és felelőségeinek kérdését igyekeznek majd felderíteni. Az angol Fehér Könyv így szól:

„Az augusztus 28-ikán a német kormány adott angol választ, átnyújtása előtt ismertették a francia és lengyel kormányokkal Varsó felhatalmazta Londont, hogy közölje a berlini kormánnyal, hogy hajlandó azonnal közvetlen tárgyalásokba bocsátkozni Németországgal. Augusztus 28-ikán, este fél-tizenegykor nyújtották át az angol jegyzéket Hitlernek, aki megígérte, hogy másnap irásban válaszol. Henderson angol követ másnap este negyedik órakor kapta meg a német választ, amely a válsághoz vezető események teljes elfordítását eltekintve, lengyel megbízott kiküldését követelte másnapra Berlinbe, olyan megbízottat, aki teljes hatalommal legyen felruházva. Az erre adott angol válasz magától értetődő volt. Augusztus 30-ikán, éjjelkor nyújtotta át az angol követ Ribbentrop német külügyminiszternek. Ribbentrop erre terjedelmes okmányt vetett elő, amelyet német nyelven gyorsan felolvasott. Nyilván a 16. pontot tartalmazó „egyezségi tervről volt szó”, amelyet a német kormány azóta nyilvánosságra hozott. Míg Neville Henderson közölte, hogy szeretné ezen javaslatokat irásban látni, azt válaszolta Ribbentrop, hogy most már késő, mert a lengyel meghatalmazott nem érkezett meg Berlinbe egészen éjjelig, úgy, ahogy azt a német kormány előbbi jegyzékében követelte. Míg a lengyel kormány erről tudomást szerzett, 31-ikén délután értesítette az angol kormányt arról, hogy berlini követét felhatalmazta, közölje a német kormánnyal, hogy hajlandó a közvetítési javaslatokat meghallgatni. Lipszky nagy követet azonban nem fogadta Ribbentrop augusztus 31-ikének estéje előtt. A külügyminisztériumban való megjelenése után a német kormány a 16. pontot azonnal nyilvánosságra hozta rádió útján. Lipszky azonnal megkísérelte érintkezésbe lépni a varsói kormánnyal, ez azonban nem sikerült neki, mert időközben a német kormány Lengyelország és a birodalom között minden összeköttetést megszakított.”

A londoni és berlini kormányok között augusztus 22-iktől kezdődőleg megindult tárgyalásokat egy levél vezeti be, amelyet Chamberlain augusztus 22-ikén Hitlerhez intézett. A levélben Chamberlain felsorolja az óvintézkedéseket, amelyeket az angol kormány fogantatosított a német csapatmozdulatokra való tekintettel, de arravaló tekintettel is, hogy „a német-orszag paktum megkötését bizonyos berlini körökben szemmel láthatóan úgy értelmezik, hogy Nagy-Britanniának Lengyelország mellett való beavatkozása olyan kötelezettségnek tekintendő most már, amelyet nem kell túl komolyan venni.”

Chamberlain nyomtatékosan rámutat arra, hogy mily súlyos tévedésben alapszik ez a beállítás és ismételtel kijelenti, hogy Anglia el van határozva Lengyelországgal szembeni kötelezettségeinek teljesítésére. Az angol kormány nem fogja megismételni az „1914-iki tragikus félreértést”. Veszélyes tévedés volna azt hinni, hogy a háboru csak rövid tartamu lesz, még abban az esetben is, ha a különböző frontok valamelyikén gyors siker volna elérhető.

Hogyan vonultak be a német csapatok Krakóba?

Temesvári román kereskedő élményei a krakkói okkupáció első két napjában

Timisoara, szept. 16. (Az Uj Kelet tud.) A szomszédos Lengyelországban dúló tragikus harcok szemtanúi közül egyre többen érkeznek haza. A háború kitörése számos romániai polgárt ért Lengyelországban és ezek csak viszontagságos uton, rendkívüli élmények és izgalmak után tudtak visszatérni hazájukba, olyan emlékekkel gazdagodva, amit aligha lehet fölük irigyelni. A lengyel tragédia közvetlen szemtanúi között van *Corcean* Dimitrie temesvári kereskedő, aki Krakó elfoglalásának két napját élte át a galíciai metropolisban.

Akit betegen ért a háború

Corcean Dimitrie augusztus 20-án utazott Varsóba, ahol örökségi ügyben folytatott tárgyalásokat egy ottani lengyel ügyvéddel. Az ügy kapcsán a temesvári kereskedő kénytelen volt Krakóba is ellátogatni, hogy ott érintkezésbe lépjen az örökösök rokonaival. Augusztus 27-én érkezett meg Krakóba, ahol akkor már érezni lehetett a háború előszelét. A katonai készülődések és felvonuló csapatok közepette *Corcean* igyekezett mielőbb elintézni ügyét, hogy hamarosan hazatérhessen. Alig érkezett meg azonban a városba, hirtelen megbetegedett és ágyának dőlt. Három napig feküdt súlyos influenzában a Continental-szálló egyik szobájában, ami kor a német csapatok váratlanul megkezdtek előnyomulásukat.

Az egész város a védelemre készült és mindenki a légítámadásoktól tartott, ami indokolt félelem volt. A kereskedő kezelőorvosa, *Silberg Strul* dr. hatvan éves krakkói zsidó orvos felajánlotta, hogy a súlyos helyzetre való tekintettel saját lakásába helyezi el a beteget. *Corcean* átköltözött az orvoshoz és betegsége lassan javult. Arra már nem is emlékszik pontosan, hogy a légi riadók hányszor kényszerítették ki ágyából, hogy a ház népével együtt a pincében keressen menedéket.

Bevonulnak a német csapatok

Közben egyre érkeztek harctéri hírek, amelyekből nyilvánvalóvá vált, hogy Krakót a lengyelek rövidesen kiüritik, mert céltalanul vált a sok áldozatot követelő ellenállás folytatása a német tuleróval szemben. Asszonyok és gyerekek hatalmas tömegekben hagyták el a várost. Az orvos előrehaladott kora miatt nem gondolt menekülésre és a temesvári kereskedőt is meglepte nyugalma, amivel a bekövetkező eseményeket várta. *Corcean* szobájának ablakából figyelte az uccát, ahol már csak katonaságot látott. A fontosabb hivatalok elköltöztek, a kereskedők bezárták üzleteiket és a forgalom teljesen megállt. Amikor a hatóságok értesítették a város lakosságát, hogy a lengyel csapatok kiüritik Krakót és már csak órák kérdése a német csapatok bevonulása, a város dermedt csendben várta az eseményeket.

Corcean nem tudott elszakadni az ablaktól, orvosa figyelmeztette, hogy a pusztaszemlélődés is veszedelmes lehet, mert a bevonuló csapatok attól tartanak, hogy a polgári lakosság az ablakból lö majd rájuk. Erre azonban a lengyel hatóságok figyelmeztetése folytán csak kivételes esetekben került sor. Délután négy órakor érték el az első német páncélos csapatok Krakó külvárosait és szinte percek alatt, előre elkészített terv alapján megszállták a várost. Alig volt fontosabb uccsa, ahol ne lettek volna német gépfegyveres csapatok, készen arra, hogy a legkisebb ellenállást is vérbe fojtsák.

A lengyelek nem mentek Pilsudski sírházhoz

Az okkupáció első napja a rémület és a csend jegyében telt el. A lakosság némán teljesítette a rekviráló bizottságok parancsait, az uccákon polgári személyt nem lehetett látni és az utcák lehűzték a város külső részén egészen megváltoztatták a város külső képét. Még a délutáni órákban kidobták a német és lengyel nyelven, hogy a német katonai parancsnokság tisztelő látogatást tesz Pilsudski síremlékénél és „a kegyeletesebb aktusban való részvételre felhívják a polgári lakosságot is.” Másnap *Silberg*

dr. mesélte a kereskedőnek, hogy a német katonaságon kívül teremtett lélek sem jelent meg a nagy lengyel szabadsághős emlékművénél.

Másnap már megjelentek a különböző falragaszok, amelyek a megszálló csapatok parancsnokságának rendeleteit köztölték a lakossággal. A rendeletek még szigorubbak voltak, mint a világháború idején megszállott belga városokban végrehajtott intézkedések.

A katonai hatóságokkal szemben tanúsított legcsekélyebb ellenállás is halálbüntetést vont maga után. Ugyanazon már köztölték is a nyilvánossággal a kivégzettek első névsorát. A kereskedőket kötelezték, hogy üzleteiket nyissák ki és a katonai hatóságok által megállapított áron szolgáltassák ki az okkupációs csapatok tagjait. Külön intézkedések vonatkoztak az élelmi-

szerezésre, valamint a zsidó lakossággal szemben alkalmazható „megtörölésokra”. Altlában a katonai parancsnokság a leggondosabb részletességgel hajtotta végre minden intézkedését és már eleve sem számított ellenállásra. *Corcean* az orvos tájékoztatta az eseményekről, de a temesvári kereskedő gyengén beszél németül és ezért aránylag keveset értett meg a történetekből. A zsidó lakosságra vonatkozóan csak annyit tudott meg, hogy további intézkedésig nem hagyhatják el lakhelyeiket és a katonaság irásbeli, vagy szóbeli parancsainak halálbüntetés terhe mellett kötelesek engedelmeskedni.

Mi a vallása?

Másnap este egy német őrmester jelent meg két katonával kíséretében *Silberg* dr. lakásában. Az orrossal röviden közölték, hogy további intézkedésig a városi kórházba vezényelték szolgálatára és ezért zsidó léte külön igazolványt kapott, hogy lakását elhagyhassa. A lábadozó temesvári kereskedőhöz a következő kérdéseket intézte az őrmester:

- Milyen nemzetiségű?
- Román.
- Mi a vallása?

Szigorúan ellenőrzi a nagyvezérkar a bevonulásokat és a katonai rekvirálásokat

Bukarest, szept. 16. (Rador.) A miniszterelnökség azt a rendelkezést adta a nagy vezérkarnak, hogy szigorúan ellenőrizze azokat a körülményeket, amelyek között a tartalékosok koncentrációja, valamint a katonaság számára szükséges rekvirálás történt. Minden eltérést a rendelkezésektől a legnagyobb szigorúsággal megtilolnak és megbüntetik úgy azt, aki a törvényteleniséget elkövette, mint azt, aki abból

hasznot húzott.

Ugyancsak a behívásokkal kapcsolatban az alábbi közleményt továbbította a Rador: A kormány megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a behívások miatt a mezőgazdasági munkálatok hátrányt ne szenvedjenek. — Eppuig intézkedések történtek az inséges vidék kukoricával való ellátására.

Rendeletet adott ki a miniszterelnökség a bukovinai határszélen történő eseményekkel kapcsolatban

Bukarest, szept. 16. (Rador.) A miniszterelnökség az alábbi közleményt adta ki: A bukovinai határszélen történő eseményekkel kapcsolatban a kormány széleskörű intézkedéseket tett semlegeségi szabályainak szigorú tiszteletbentartására.

1. Ezen szellemben a határon az országba érkező gyerekeknek és sebesülteknek menedéket adnak emberiességes érzeléssel.
2. Minden idegen csapatot, vagy idegen alakulatot, amely átlépi a határt, lefegyvereznek és azután számukra lakhelyet jelölnek ki az ellenségeskedések befejezéséig.
3. Azon személyek, akik politikai szerepet vittek, kötelesek lesznek a részükre kijelölt helyen lakni és tartózkodniuk kell minden közelelti működéstől.
4. Magánszemélyeknek — különösen a galíciai területekről — szigorúan tilos az ország határára való belépés.

Az intézkedések végrehajtásával *Gabriel Marinescu* tábornok-alminisztert bízta meg a kormány, aki a helyszínen személyesen ellenőrzi a fenti intézkedések végrehajtását.

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Palesztina

Macdonald gyarmatügyi miniszter még mindig a palesztinai zsidó bevándorlás ellen

Az elmúlt héten a „Tigerhill” nevű gőzös egy-két eredménytelen kísérlet után Tel-Aviv strandjain kikötött és 1400 zsidó menekültet tett patrát. Ezek közül 1200-at lefogtak és a szarrafandi gyűjtőtáborba vittek, kétszázán a rendőrség elől elmenekültek. Mint később kitudódott, a partraszállás különösen nehéz viszonyok között történt. A Tigerhillre ugyanis rátüzetett egy angol űrnaszád, amely meg akarta gátolni az utasok patrátételét.

Ennek az esetnek az angol alsóházban folytatása volt. *Locker Lampson* a szeptember hetedikén ülésen ugyanis kérdést intézett *Malcolm Macdonald* gyarmatügyi miniszterhez, igaz-e, hogy a menekülteket szállító hajóra rálőtt egy brit űrhajó? *Macdonald* a tüzelés tényét beismerte és hozzátette, hogy a Tigerhill megpróbálta az űrnaszád megrohanását és elsüllyesztését. A naszád legénysége ekkor rátüzetett a gőzökre.

A képviselő további kérdéseire *Macdonald* *Malcolm* kijelentette, hogy nem lát fennforogni semmiféle okot arra, hogy felfüggesse a bevándorlási tilalmat és nem fogja megengedni a menekülteknek Palesztinában való partraszállását. A menekültek kiválasztás nélkül való beözönlése — véleménye szerint — Palesztina közbiztonságát nem segíti elő. Ezidő szerint a helyzet kielégítő, de ki kell hangsúlyoznia, hogy az arab-zsidó viszony még mindig nagyon kényes és ez a kérdés gondos mérlegelést követeli.

PALESZTINAI SZEFARD FÓRABBIA-NAK SÜRGÖNYE AZ ANGOL KIRÁLY-HOZ. Megírta az Uj Kelet, hogy *Isac Herzog*, Palesztina askenázi nagyrabbija táviratot intézett VI. György angol király udvari miniszteréhez, amelyben az ország zsidóságának hűségét és közreműködését manifeszta. Hasonló távirat ment az udvarhoz rab-

— Görögkeleti román. — Kérem az igazolványait. — Ezzel az őrmester alaposan átnézte *Corcean* utlevelét, sőt még születési bizonyítványát is. Végül közölte vele, hogy román állampolgár léte joga van visszatérni Bécsbe, onnan pedig haza. Erre vonatkozóan külön igazolványt kapott, amelynek birtokában elhagyhatta a hadművelési területeket.

Corcean elbucszott a zsidó orvostól, aki amúgy sem kezelhette volna tovább és bár még nem érezte jól magát, másnap a katonai parancsnokság engedélyével autót bérelt, amelyen *Mährisch-Osteraub* utazott. Onnan vasuton folytatta útját Bécsbe, majd Budapesten keresztül tegnapelőtt hazérkezett.

A temesvári kereskedő még sok tragikus részlete mesélt a krakkói okkupáció első két napjáról, ezek azonban a jelenlegi helyzetben nem valók a nyilvánosság elé. *Corcean* most azon töpreng, hogy miként hálálhatná meg a krakkói zsidó orvos önzetlen segítségét. *Silberg* *Strul* dr. ugyanis távozásakor egyetlen zlotyot sem volt hajlandó elfogadni a beteg temesvári kereskedőtől, akit öt napon át az orvosi kezelésen kívül teljes ellátásban is részesített... (—ves.)

bi Uziel, az ország szefárd főrabijára részéről is.

A londoni információs minisztérium közlése szerint a napokban egy jaffai arab vezetőférfiakból álló delegáció jelent meg a palesztinai brit seregek főparancsnoka előtt. A delegáció, amelynek tagjai az 1936–38. évi fölkelés élén állottak, kijelentette, hogy együtt akarnak működni a háborúban a francia és angol demokráciákkal.

Amerika

ZSIDÓ LÉGIO AMERIKÁBAN. Egy palesztinai zsidó vezető egyéniségekből álló delegáció a napokban Párizsból az Egyesült Államokba és Kanadába utazik, hogy zsidó légiót szervezzék, amely Franciaország és Anglia oldalán harcoljon és különösen a Közel-Kelet és Palesztina demokráciáit védje.

ROOSEVELT ELNÖK TOVÁBBRA IS VEDELMEBE VESZI A MENEKÜLTEKET. Washingtoni jelentések szerint *Hull* államtitkár a napokban hosszabb megbeszélést folytatott *Myron C. Taylor*val, a Nemzetközi Menekültügyi Bizottság elnökével. A beszélgetés tárgya a Németországból kivándorolt politikai menekültek sorsa körül forgott. Később ebben az ügyben *Hull* államtitkár fölkereste *Roosevelt* elnököt, aki kijelentette, hogy a háború kitörése ellenére továbbra is támogatni kell a menekülteket és további sorsuk fölött gondoskodni kell.

Németország

ZSIDÓÜLDÖZÉSEK RÁDIÓHIREK MEGHALLGATÁSA MIATT. Németországból Párizsba érkező jelentések szerint a nemzeti szocialista vezetők legutóbbi beszédeiben elhangzott zsidóellenes kijelentések nem maradtak hatás nélkül. Ez beszédekben az a hamis tézis hangsúlyozódik ki, hogy a háborút a „nemzetközi zsidóság” idézte föl. Az utóbbi napokban különböző német városokban ismét föllángolt az antiszemizmus. Ez elsősorban abban nyilvánul meg, hogy tiltott rádió-hallgatás címén perbe fogják és letartóztatják a zsidókat. Németországban ugyanis újabb szigorúan tilos a külföldi rádióleadók hallgatása, amit fegyházzal büntetnek. Ez a tilalom a denunciacióknak szabad teret nyitott és ennek természetesen a zsidók első áldozatai.

Franciaország

HAZATÉRHEJENK A FRANCIAORSZÁGBAN REKEDT PALESZTINAIK. Párizsból érkező jelentések szerint az a kétszáz palesztinai zsidó, aki részt mint delegátus, részt mint vendég vett részt acionista világkongresszuson és Genfben, vagy Párizsban rekedt, a közeljövőben hazautazhatik, minthogy Franciaország és Palesztina között a hajóforgalom helyreállt. A palesztinaiak már el is utaztak Marseillebe.

MINDEN TIZEDIK TAGJA A LENGYEL HADSEREGNEK — ZSIDÓ. A franciaországi zsidó társadalmi egyesületek szövetsége átiratot intézett *Luczaszvicz* párizsi lengyel követhoz, amelyben kifejti, hogy a Franciaországba vándorolt lengyelországi zsidók, akik az említett szövetségben tömörültek, legmélyebb szimpátiájukat fejezik ki a lengyel hadsereg heróikus harca iránt. A zsidók biztosítják Lengyelországot, hogy pillanatig sem fognak haborzni, amikor szó lesz arról, hogy segítségére siessenek Lengyelországnak és a nyugati demokráciáknak. Az átirat kiemeli, hogy a lengyel hadsereg főparancsnokságának hivatalos lapja szerint is a hadseregnek minden tizedik tagja zsidó.

A franciák remélik, hogy a lengyel ellenállás megerősödik

(Első oldali cikkünk folytatása)

misítették meg, amelyek közül huszonnyolcat légi harcokban lőttek le.

Varsó, szeptember 16. (Rador.) A Párizsi távirati iroda jelenti: A német repülőbombázók a pozni Laskiewiczben a repülőgépgyárat. A munkások az udvarra menekültek, hogy elkerüljék az épület beomlásával járó veszedelmeket. A német repülőgépek, amelyek ezt észrevették, egész alacsonyra ereszkedtek és gépfegyverekkel lőtték a munkásokat. A német repülőgépmadárnak 25 halottja és rengeteg sebesültje van.

Berlin cáfolja a német veszteségekről szóló híreket

Berlin, szeptember 16. (Rador.) A DNB ügynökség közli a következőket: A lengyel Párizsi távirati iroda jelenti: A német repülőgépek eddig 13.000 német katonát ejtettek fogságba, hatamukba kerítettek 170 német páncélos autót és leszállásra kényszerítettek 280 német repülőgépet. A német parancsnokság kijelentése szerint ezek a számok a fantázia birodalmából valók. A valóságban ezen fantasztikus számoknak csak kis hányada képviseli az igazságot. Az a lengyel kísérlet, hogy a világ közvéleménye előtt elrejtse a lengyel hadsereg megsemmisítésének tényét, teljesen meghiúsult.

Varsó védelme erősödik

Párizs, szeptember 16. (Rador.) A Havasi ügynökség tudósítója Krzeminecből jelenti: A varsói front megerősödik. A lengyelek szervezik védelmüket. Czuma tábornok, Varsó védelmének vezérkari főnöke kijelentette, hogy újabb német támadás nem történt, hanem a lengyelek támadtak és három tankot, százharminchat, valamint számos hadifoglyot ejtettek. Varsó főpolgármesterének felhívására több ezer fiatalember jelentkezett önkéntesen a főváros védelmére. A varsói lakosság el van határozva arra, hogy minden eszközzel harcoljon az ellenség ellen, anélkül, hogy félné tetteinek következményétől.

A francia lapok reménykednek, hogy Rüd Smigly marsall még megtörheti a német előnyomulást

Párizs, szeptember 16. (Rador.) A francia lapok vezető helyen közlik azokat a táviratokat, amelyek a szövetséges és a semleges államokból érkeztek Daladier, illetve új kormányának megalakulásáról. A lapok jelkészen üdvözlik az új kormányt és megelégedésüknek adnak kifejezést afelett, hogy a diplomáciai és katonai vezetés egy energikus államférfi kezében összpontosul.

A Petit Parisien lelkesen adja hírül, hogy a francia fronton sikerült feljavítani az elfoglalt állásokat és előkészíteni az újabb helyi előnyomulásokat. Harminchat óra óta — írja a lap — az ellenséges tüzérség hatalmas ellenállást fejt ki, azt a benyomást kelte, hogy a német hadvezetőség nagystíliú és elsodrőrejtő rohamot vár francia részről.

A lap foglalkozva a keleti fronton kialakult helyzettel, megállapítja, hogy Varsó védőerőit idejében megszervezték, de sajnos a nagyobb megerősítésre nem kerülhetett sor, mert Rüd Smigly marsall főhaderejét, számos lengyel zászlóalját, a védelmi vonal egész hosszába kellett elhelyezze, hogy ilymódon eredményesebben törje meg az ellenség előnyomulását. Még van remény — fejezi be cikkét a Petit Parisien. — A lengyel hadsereg főparancsnoka közelebről abban a helyzetben lesz, hogy döntő csapást mérjen a német haderőre, amely majd visszavonulásra kényszerül és számunkra értékes időt veszít az újraszervezéssel.

A németek a varsói amerikai nagykövét villájának bombázásáról

Berlin, szeptember 16. (DNB.) Azzal a tegnap elterjedt hírrel kapcsolatban, hogy a német repülőgépek céltudatosan dobáltak bombát a varsói amerikai követségre, a német távirati iroda a következőket jelenti: A német haderőnek sokkal fontosabb támadási célpontjai vannak, mint Biddlé követ ur lakása. Az amerikai követ — hangzik a cáfolat — jelentésével kedvezőtlen hangulatot akart

Nagyváradoson

angol, francia és román leckeiket ad egyéneknek és csoportoknak szakképzett tanárnak. Modern módszer, tökéletes kiejtés Linguaophon-készülék segítségével. Értekezni 3-5 között Str. Delavrancea 13, első ajtó.

kelteni az Egyesült Államokban Németország ellen a kongresszus megnyitása előtt, azzal a céllal, hogy az Egyesült Államokat is belesodorja a háborúba. A DNB annak a reményének ad kifejezést, hogy Biddle állításai nem fognak célt érni.

Az egykori császári hercegek a harcra

Amszterdam, szeptember 16. (Rador.) A Havasi távirati ügynökség azt jelenti Doornból, II. Vilmos volt német császár lakhelyéről, hogy az összes porosz hercegek, a volt német császár unokái valamennyien önként jelentkeztek a német hadseregbe és a lengyel hadszíntéren a legveszélyesebb helyeken az

Egyre erősebb nyomás nehezedik a Siegfried-vonalra

Párizs, szept. 16. (Rador.) Havasi: A pénteki napot a francia csapatok az újonnan szerzett állások megerősítésének szentelték, amint ezt a vezérkar péntek esti jelentése is említi. Tíz napi lassu, de folytonos előnyomulás után szükségessé vált az elfoglalt terület rendezése és a németek részéről jövő minden támadási kísérlettel szembeni biztosítása. Ahhoz a katonai elvhez híven, amely szerint egy erődtímenyt sokkal annak falai előtt kell megvédeni, a francia hadsereg által módszeresen megostromolni készülő és a Siegfried-vonaltól álló gigászi erődök vezetői nem elégednek meg a francia támadás zavarásával, amikor annak hátsó vonalait ágyúzzák, hanem állandó ellentámadásokat is vezetnek, megpróbálják visszavetni a franciákat újonnan szerzett és még nem tökéletesen beszervezett állásaikból. A francia tervek értelmében az új állásokat főleg védekezésre fogják kidolgozni az esetleges ellenséges támadás irányában és megfelelő védelemre akarják berendezni. Ez a munka időt vesz igénybe, amit elhuznak az ellenséges ellentámadások is. Egyik ilyen ellentámadás a front egyik körzetében indult meg, de az ellenség számára nagy veszteségekkel visszaverették. Megemlítést érdemel, hogy a francia csapatokat most első ízben támadták meg ellenséges repülőgépek, amelyek a legutóbbi flandriai háborúban használt módszer szerint alacsonyan repültek a kedvezőtlen időjárás dacára. A német repülőgépek próbálkozása azonnali választ nyert a francia vadászipilóták részéről, akik harcban álltak az ellenséges repülőgépekkel és azokat visszavonulásra kényszerítették. Különböző német haditevékenység egyre nagyobb arányú és változatosabb. Naponta ismétlődnek a német ellentámadások, tüzérségi határoló tűz és alacsonyan repülő gépek támadásai. Mindez megerősíti azt, hogy a Siegfried-vonalra gyakorolt nyomás egyre erősebb és kényelmetlenebb annak védői számára.

Saarbrückent körülzárták

Párizs, szeptember 16. (Rador.) A Reuter jelentése szerint a nyugati hadszíntéren a tüzérségi párbaj megszakítás nélkül tart és a gyalogság is esetenként támadást intéz. A hatalmas esőzés korlátozza a léghaderő tevékenységét. Megfigyelő katonai szakértők véleménye szerint a franciák rövidesen Saarbrücken elést jelenthetik. A francia haderők ugyanis a nehéz terepviszonyok ellenére csaknem teljesen körülzárták a várost és nagyon kevés remény van arra, hogy ez a helyzete megváltozzék.

Németország 18-20 millió embert akar kiűriteni

Kopenhága, szeptember 16. (Rador.) A Politikai című lap berlini tudósítója azt jelenti, hogy a német hatóságok minden előkészületet megtettek arra, az esetre, hogy ha és amennyiben szükséges, 18-20 millió embert is kiűritsenek a veszélyeztetett német területekről. A fenyegetett zónákból már megkezdtek a muzeumi és templomi műértékeknek az ország biztonságosabb belső részeibe való átszállítását.

Brüsszel, szeptember 16. (Rador.) A Reuter jelentése szerint Berlinben hivatalosan megerősítették azt az értesülést, hogy ideiglenes jelleggel megkezdtek a Siegfried-vonal közelében levő városok kiűritését.

Elsüllyesztettek egy angol teherhajót

London, szeptember 16. (Rador.) A Havasi távirati iroda jelenti, hogy a Fanad Head 5200 tonnás angol teherhajót egy tengeralattjáró elsüllyesztette. A hajó 40 főnyi legénységét sikerült megmenteni.

első vonalban tevékenykednek. Csak egyetlen porosz herceg maradt Göring marsall főhadiszállásán a léghaderő szolgálatában.

Lemberg vajdája a helyén marad

Lemberg, szeptember 16. (Rador.) A Havasi távirati iroda jelenti: Lemberg vajdája kiáltványt intézett a lakossághoz, amelyet arra szólít fel, hogy mindenki maradjon nyugodtan a helyén. A vajda hangsúlyozza, hogy ő maga is Lembergben marad, még abban az esetben is, ha a város kiűritését rendelék el. Lemberg polgármestere is hasonló értelmű felhívást intézett a lakossághoz, amelyet felszólított arra, hogy vegyen részt ténylegesen a város védelmében.

Kopenhága, szeptember 16. (Rador.) Az Eberlinske Tidende című lap berlini tudósítója jelenti, hogy a németek offenzívára készülnek Lemberg ellen. Berlinben azt remélik, hogy olyan lengyel kormány alakulni, amely hajlandó lesz Németországgal tárgyalni.

London, szeptember 16. (Rador.) A háboru kitérése óta a második angol halászhajót süllyesztik el. A Davara-ról van szó, amelynek tulajdonosa és 11 tagu legénysége megmenekült, annak dacára, hogy csónakjukra 35 ágyulóvető adtak le. A legénységet öt órai bombázás közepette sikerült felvennie egy kereskedelmi hajónak.

Ejjel-nappal dolgoznak Németországban az új buvárhajók

Kopenhága, szeptember 16. (Rador.) A Reuter-ügynökség a Berlinben tartózkodó dán újságírók jelentése alapján közli, hogy a német hajóépítő üzemekben lázas, éjjel-nappali munkával készítik az új német tengeralattjárókat és hadihajókat, amelyekkel a németek Anglia blokádját akarják megtörni. A németek abban reménykednek, hogy tengeralattjáróik segítségével halálos csapást mérhetnek az angol tengeri kereskedelemre, miután már több angol kereskedelmi hajót süllyesztettek el.

A németek cáfolják, hogy megpróbálták megtorpedózni a Hendersont szállító hajót

Berlin, szeptember 16. (Rador.) A propagandaminisztérium cáfolja azon angol forrásból eredő hírt, hogy azt a holland hajót, amelynek fedélzetén Neville Henderson, volt berlini angol nagykövet utazott haza, megpróbálták volna megtorpedózni, de a holland hajó kíséretében lévő angol torpedóromboló tengeralattjáró bombákat lőtt volna ki. A rotterdami hajó tulajdonosai közölték a német konzullal, hogy semmilyen tengeralattjáró nem intézett támadást a szóbanforgó gőzös ellen.

Megkezdődtek az ausztráliai önkéntes hadsereg toborzásai

Canberra, szeptember 16. (Dunaposta.) A kormány bejelentette, hogy megkezdődtek az önkéntes hadsereg toborzásai. Az ausztráliai miliciát két 40 ezres csoportban egyhónapos kiképzésre hívták be. A sajtó javasolja a katonai kiképzés behatóbbá tételét, hogy adott esetben utnak lehessen őket indítani a tengeren túlra.

A külföldi diplomaták egy része elhagyja Lengyelországot

Párizs, szeptember 16. (Dunaposta.) A lengyel kormány felszólította a Zloczowban tartózkodó és Lengyelországba akkreditált diplomatákat, hogy hagyják el a várost, minthogy a lakóházakban sebesülteket és gyermekeket kell elhelyezni. A felhívásnak a belga, svájci, japán és németalföldi követek már eleget is tettek és elutaztak a román határ irányában.

Párizs, szeptember 16. (Havas.) Georges Bonnet volt külügyminiszter tegnap adta át tárcáját utódjának, Daladier miniszterelnöknek, aki fogadta a Quai d'Orsay hivatali karának tisztjeit. Daladier a hozzá intézett üdvözlő beszédre kijelentette, hogy vállalja az újabb feladatot is, de elvárja, hogy minden francia polgár és hivatalnok eleget tegyen kötelességének. Azután tanácskozára ült össze Leger államtitkarral, a külügyminiszterekkel, a lakóházakban sebesülteket, Coulondre volt berlini francia nagykövettel, akit kabinetfőnökének neveztek ki, majd Gamelin vezérkari főnökkel. A megbeszélésekről nem adtak ki hivatalos jelentést.

„Sárga könyvet” ad ki a francia kormány

Párizs, szeptember 16. (Havas.) A francia kormány, amint hivatalosan közlik, Sárga könyvet ad ki, amelyben ismerteti a háborút megelőző tárgyalásokat és azokat az okokat, amelyek Párizst a háborúban való részvételre kényszerítették. A sajtó továbbra is a kormány átalakításával foglalkozik. A Matin szerint most már két ember kezében nyugszik a birodalom sorsa és ezek: Gamelin, tábornok, a vezérkar főnöke és Daladier miniszterelnök, aki bátran vállalta a háború felelősségét, mert nem akarta megszegni megkötött szerződéseit.

Az aranyér és az Ön idegei

Valószínűleg nem találta még meg a megfelelő szert. Vásároljon Goedecke-féle Anusol végbélkezelőt. Rövidesen megkönnyebbül. Anusol világírú és sokszorosan kipróbált. Csodálatos fog, olyan hamar elmúlnak kínzó fájdalmai. Kérdezze meg orvosát.

A Petit Parisien a következőket írja: A kormány két feladata van és pedig: 1. Megszervezni az ellenállásra az egész országot.

2. Óriási erőfeszítéssel is, de biztosítani a hadsereg zavartalan ellátását.

A lap úgy véli, hogy ilyen irányban minden előkészület és intézkedés megtörtént. Az ellenfél azon reménye tehát, hogy katonai fölényének hitében gyorsan végezni fog ellenfeleivel, meghiúsul.

Elhalasztják a Népszövetség ülését

London, szeptember 16. (Reuter.) Buttler külügyi államtitkár az alsóház ülésén a liberális párti Manberg képviselő kérdésére válaszolva kijelentette, hogy a Népszövetség tanácsa elfogadta Franciaországnak és Angliának azt a javaslatát, hogy a Népszövetség tanácsának ülését halasszák el.

Nem állapították meg azonban — mondotta a külügyi államtitkár — az új ülészek időpontját. Nincsen semmi olyan körülmény azonban, amely indokolta tenné, hogy a Népszövetség tanácsának ülését ne Genfben tartssuk meg olyan időpontban, amikor a lehetővé válik.

Újabb hűségnyilatkozatok érkeztek az angol kormányhoz

London, szeptember 16. (Rador.) A brit birodalom minden sarkából naponta érkeznek a hűségnyilatkozatok. A brit dominiumok és gyarmatok egymásután jelentik ki, hogy minden erőforrással London rendelkezésére áll a végső győzelmi való harc érdekében.

Betiltották a postai uton való áruszállítást

London, szeptember 16. (Rador.) A hadügyminisztérium közli, hogy szeptember 16-án kiadott rendelkezés értelmében betiltották a postai uton való áruszállítást az összes európai államokba, Franciaország kivételével. Külön engedély birtokában az áruküldemények szabadon feladhatók.

A londoni lengyel nagykövet jegyzékben kért sürgős segítséget az angol kormánytól

London, szeptember 16. (Rador.) Racinszky londoni lengyel nagykövet jegyzéket adott át az angol kormánynak, amelyben az angol birodalom hatályos és gyors segítségét kéri, mert a jelenlegi helyzetben a lengyel hadsereg már nem tud eredményesen ellenállani a számbelileg túlnyomó és hadfelszerelés tekintetében is tökéletesebb ellenség nyomásának.

Bullit szerint az amerikai semlegességi törvényt a demokrata államok javára fogják módosítani

Párizs, szept. 16. (Havas.) A párizsi lapok ismeretetik Lengyelország párizsi nagykövetének az Amerikai Klubban elhangzott beszédét, mely főleg a lengyel nép önvédelmének folytonosságát és a végső győzelemig kitartandó bátorságát méltatta. Válaszában Bullit, az Egyesült Államok párizsi nagykövete, minden diplomatikus tartózkodás mellett is célzott a washingtoni kongresszus közelebről megtartandó ülésének kedvező eredményére. A kongresszust szeptember 21-ére hívták össze, tehát egy hónappal előbb, mint meg volt állapítva — mondotta Bullit. — Ez azt bizonyítja, hogy a tengeralattjárók támadásai és a Németország részéről megnyilvánuló háborús fenyegetések mely benyomást keltettek az amerikai állampolgároknak. Anélkül, hogy jóslásokba bocsátkoznék a kongresszus határozata fellett — mondta az amerikai nagykövet — remélhetem, hogy a semlegességi törvényt

(Folytatása a 8. oldalon)

Szabályszerű KATONAI egységeket
készít úgy saját, mint hozott anyagból
LONDON uriszabósság
Str. Regina Maria No. 44.

KÖZGAZDASÁG

Egyenletlen az árfolyamalakulás a bucarestii tőzsdén

Lanyhábbak a fixkamatozású papírok, tartottak a petróleumrészvények, nem egységes az árfolyamalakulás az ipari papírokból

A bucaresti tőzsdén az elmúlt héten nem volt egységes az árfolyamalakulás. A fixkamatozású papírok piacán általános árfolyamlemerés volt tapasztalható, amely egyes papírokból 3-4 ponton is kitett. A Stabilizarea záróárfolyama 53.75, a Desvoltarea 55.75-ös, az 1933. évi renta 53.25-ös, az Inzestrarea kötvény nagy címletei 70.25-ös, a kis címletek 65.75-ös, az az adóon 52.50-es, az 1935. évi 3 százalékos Consolidarea kötvény 37.50-es árfolyamon zárt. A bankrészvények alig tartottak, a Banca Naționala részvény 5590 lej, a Româneasca 480 lej, a Comro 210 lej, a Credit Român 355 lej, a Credit Industrial

635 lej. A biztosítási részvények árfolyama alig változott, a Dacia Româna 4250 lej, a Generala 1140 lej, az Agricola Foinciera 330 lej, a Naționala 260 lej. — A petróleumrészvények árfolyama tartott, az Astra Română 775 lej, a Steaua Română 285, a Concordia 420 lej, a Credit Minier 195 lej, a Redevența 150 lej. Az ipari részvények árfolyamalakulása nem egységes. A Mica 55 lej, a 1025 lejre, a Telefon részvény 45 lej, a 915 lejre lanyhult, a Le-tea 15 lej, a 975 lejre, a Tramway-Bucuresti 40 lej, a 980 lejre javult, a Resita változatlanul 420 lej, a Titan-Nadrag-Calan 1550 lej.

Óriási arányú áremelkedések a kikötővárosok gabonátőzsdéin

A buza ára mérsékelt, a kukorica, árpa, főzelékfélék és olajosmagvak ára ugrásszerűen emelkedett. Nagyarányú áremelkedéseket jelentenek a tengerentúli államok gabonátőzsdéiről is

Amint előrelátható volt, a hosszú háboru bejelentése után a hadban álló, mint a gabonaimportőr semleges államok hatalmas gabonakészleteket tartalékolnak, tekintve, hogy a tengeri szállítási biztonságuk folyton csökken és ennek megfelelően a beszerzési lehetőségek is megnehezültek. Ugyanakkor, mint az USA és Argentína gabonátőzsdéiről ennek megfelelő áremelkedéseket jeleznek. A liverpooli és rotterdami gabonátőzsdéken az elmúlt héten névleges árak alakultak ki, az illető államok gabonaforgalmi rendelkezéseinek megfelelően.

A romániai gabonátőzsdéken az elmúlt héten nagy mértékben élénkült az üzlet, annak hírére, hogy a hajószállítás a Földközi tengeren át ismét lehetséges. Ennek megfelelően megkezdődött a megvásárolt, de még el nem szállított, tételek berakását és ugyanakkor — a nagy külföldi keresletre — élénk vásárlások kezdődtek az összes tőzsdéken. A kikötővárosokban a buza ára mérsékelt, a kukorica, árpa, főzelékfélék és olajosmagvak ára három-négyezer lejre emelkedtek, vagononként.

A romániai fontosabb gabonátőzsdéken a hét végén a következő árakat jegyezték: Bukarest: 75 kgos buza (3 százalékos idegen anyaggal) 43.000 lej, 62-63 kgos árpa (4 plus 1 százalékkal) 30.500 lej, kukorica 44.000 lej, takarmány borsó 62.000 lej, bab 110.000 lej, lencse 125.000 lej. Brăila: 75 kgos buza (3 százalékkal) 43

ezer lej, 56 kgos árpa (4 plus 1 százalékkal) 30.500 lej, 68 kgos rozs (5 százalékkal) 29.500 lej, ókukorica 44.000 lej, Victoria kéneztet borsó 76.000 lej, takarmányborsó 63.500 lej, dunavidéki bab 120.000 lej, 41-42 kgos zab (4 plus 1 százalékkal) 34.500 lej, Naveta repce 80.500 lej, napraforgómag 53.000 lej.

Galati: 75 kgos buza (3 százalékkal) 43 ezer lej, 77 kgos buza (2 százalékkal) 43 ezer lej, 70 kgos rozs (4 plus 4 százalékkal) 29.000 lej, 57 kgos árpa (4 plus 2 százalékkal) 30.250 lej, 40 kgos zab (4 plus 1 százalékkal) 34.000 lej, új kukorica 38.000 lej, bab 115.000 lej, napraforgómag 50.000 lej, Victoria borsó 75.500 lej, takarmányborsó 60.500 lej, Basarabai bab 116 ezer lej, Naveta repce 80.000 lej.

Constanța: 75 kgos buza (3 százalékkal) 43.000 lej, 57 kgos árpa (4 plus 1 százalékkal) 35.000 lej, kukorica 44.000 lej, napraforgómag 50.500 lej, Victoria borsó 72 ezer lej, takarmányborsó 60.000 lej, Transilvania bab 120.000 lej, Naveta repce 78 ezer lej, lencse 115.000 lej.

Temesvár: A borsó gabonapiacokon az üzlet tovább élénkült, különösen buzában és kukoricában, míg a többi gabonaműveken változatlan. Árak: 75 kgos buza, 43.000 lej, új zab 40.000 lej, korpá 32.000 lej, takarmányárpa 35.000 lej, tavasszi árpa 43 ezer lej, muharmag 40.000 lej, tökmag 95 ezer lej, káposzta repce 85.000 lej, kukorica 44.000 lej, vagononként.

Ipari és kereskedelmi vállalati hírek

A Lujani Fabrica de Zahăr S. A. augusztus 31-re összehívott közgyűlést nem tartották meg és az igazgatóság a közgyűlést szeptember 25-re hívta ismét össze. Az 1939 június 30-án lezárt 1938-39. évi mérlegben 500 millió lej részvénytőke és 2.206.540 lej tartaléka mellett 19 millió 858.857 lej tisztanyereséget mutat ki, amelyet az előző évekről áthozott veszteségek részbeni fedezésére fordítanak. Így mérlegben a veszteségeken 32.321.232 lejre csökkent. A mérleg főösszege 1 milliárd 139 millió 795.571 lej, a bruttó árújövedelem 209.989.462 lej.

A Lujani konzernjéhez tartozó Crisciatic és Jucica cukorgyárak augusztus 31-re összehívott közgyűléseiket programszerűen megtartották. A Crisciatic az 1939. június 30-án lezárt 1938-39. évi mérlegben 100 millió lej részvénytőke mellett 3 millió 865.383 lej veszteséget mutat ki, amellyel a veszteségeken 24.294.192 lejre emelkedett. A mérleg főösszege 427 millió 601.872 lej. A veszteség-nyereségszámán bruttójövedelemként 5.400.000 lej bérjövedelem szerepel. A Jucica az 1939

június 30-án lezárt 1938-39. évi mérlegben 25 millió lej részvénytőke és 3 millió 708.724 lej tartalékalap mellett 221 ezer 471 lej veszteséget mutat ki. A mérleg főösszege 183.748.724 lej. A veszteség-nyereség számlán egyetlen jövedelemként 3.600.000 lej bérjövedelem szerepel.

A kolozsvári Dermata Művek Rt. üzemgyárában eddig csak a saját szükségletére termelt. Újabb megkezdte az eladásokat a piac számára is és több vállalatnak nagyobb mennyiségű enyvet adott el.

A kolozsvári Valea Somesului S. A. árlejtésen megvásárolta a Kolozsvár város tulajdonát képező Muntele Filii erdőséget, amely cca 3.500 köbméter fenyőanyagot tartalmaz.

A bucaresti Banloc S. A. R. autogummigyár igazgatósága elhatározta, hogy gyártmányából egyik bucaresti eladási üzletben állandó kiállítást rendez be. A vállalat 1938. évi mérlegében 60 millió lej részvény tőke mellett nyereséget nem mutat ki. A

mérlegben a nem amortizált alapítási költségek 1 millió 887.506 lej összegben szerepelnek az aktívák között. A mérleg főösszege 86.693.117 lej.

A kolozsvári felszámolás alatt álló S. A. Clujeana pt. Industria de Spirit szeptember 24-én közgyűlést tart, amelyen határoznak a felszámolás befejezéséről és a cég töröltetéséről.

Az egeresi Minele Sorecani S. A. ingatlanaira az Ipari Hitelintézet árverést tűzött ki, amelyet az érdekeltek kontesztációval támadtak meg. Az ügyben a kolozsvári törvényszék október 6-ra tűzött ki tárgyalást.

A brassói S. A. Ardeleana pt. Industria Forestiera 1938. évi mérlegében 5 millió lej részvénytőke és 2.013.897 lej tartalékalap mellett 171.769 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 322.415.652 lej. A közgyűlést szeptember 28-án tartják meg, a vállalat bucaresti irodájában.

Az Arboria S. A. Forestiera Transilvaniană 1938. évi mérlegében 3 millió lej részvénytőke és 300.000 lej tartalékalap mellett 296.247 lej nyereséget mutat ki. A

mérleg főösszege 39.639.546 lej. A közgyűlést szeptember 27-én tartják meg Bukarestben.

A felszámolás alatt álló S. A. Forestiera din Călățele 1938. évi mérlegében 10 millió lej részvénytőke mellett 16.581.456 lej előző évekről áthozott veszteségegyenleget mutat ki. A mérleg főösszege 21 millió 402.768 lej. A közgyűlést szeptember 26-án tartják meg.

A lugosi Baemel, Steiner et Co. S. A. 1939 május 31-én lezárt 1938-39. évi mérlegében 1 millió lej részvénytőke és 111 ezer 70 lej tartalékalap mellett 103.677 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 10 millió 990.887 lej.

A temesvári felszámolás alatt álló Ludovic Brody S. A. Com. de Lemn 1938. évi mérlegében 2.500.000 lej részvénytőke és 465.424 lej tartalékalap mellett 561.410 lej veszteséget mutat ki. A mérleg főösszege 3.041.890 lej. A közgyűlést szeptember 30-án tartják meg.

A kolozsvári Vlad et Co. S. A. hentesáruhágyár szárnyasexportra rendelkezett be és az első szállítmányt már el is küldte az Egyesült Államokba.

Harmincmillió lej részvénytőkével megalakult a bőrgyárak nyersbőrrelosztó szervezete

Bukarest, szeptember 16. Megirtuk, hogy a bőrgyárak részvénytársasági alapon nyersbőrrelosztó szervezete alapítottak. A szervezetet Oficial de Aprovizionare cu Materii Prime S. A. R. cég alatt alakult meg Bukarestben, 30 millió lej részvénytőkével. Az alapítók között a következő erdélyi és bánáti gyárak vannak:

Uzinele Dermata S. A., Kolozsvár, Industria de Piele S. A., Marosvásárhely, Samuel Karres S. A., Megyes, Andre Ehrmann, Agnita, Frații Miess S. A., Brassó, Rendor Fabrica de Piele S. A., Kolozsvár, Frații Korber, Sănnicolaul Mare, S. Zacharias, Nagyszeben,

194 kilogram szinaranyat szolgáltatott be a jegybankhoz az aranybányák szeptember első napjaiban

A Banca Naționala szeptember 2-i hetikimutatása szerint az aranybányák 193.97 kg. szinaranyat szolgáltatottak be 29 millió 743.095 lej értékben, amellyel az ércfedezet összege 20 milliárd 296.518.115 lejre emelkedett. A forgalomban levő bankjegyek összege 2 milliárd 559 millióval 44 milliárd 909.887.575 lejre emelkedett, míg a látra szóló kötelezettségek (gíroszámlák) végösszege 920.5 millióval csökkent, vagyis a bruttó bankjegyforgalom emelkedése 1 milliárd 638.5 millió lej. A fedezeti arány 1.07 százalékkal 36.91 százalékra csökkent. A kereskedelmi váltótárca 1 milliárd 140.5 millióval 15 milliárd 42.691.605 lejre, a lombardhitelek összege 541.5 millióval 4 milliárd 569.327.293 lejre emelkedett. A magángíroszámlák egyenlege 468 millióval 6 milliárd 307.219.442 lejre csökkent.

Pénzügyi hírek

A Legfőbb Banktanács egyik legutóbbi ülésén Marinescu Petre felügyelőt a Legfőbb Banktanács vezértitkár-helyettesévé nevezte ki, amíg a jelenlegi rendkívüli helyzet tart.

A Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. félévi mérlegében 62.500.000 lej részvénytőke és 42.500.000 lej tartalékalap mellett 20.441.603 lej bruttó jövedelmet mutat ki, amely mellett a költségek, passzív kamatok, stb. összege 15.385.790 lej. A mérlegben a betétállomány 205.9 milliót, a hitelezők tétele 162.6 milliót, a váltótárca 100.1 milliót, a folyószámlai kihelyezések 234.5 milliót, a mérleg főösszege 543 millió 659.821 lejt tesz ki.

Az Aradvármegyei Takarékpénztár Rt. szeptember 25-én rendkívüli közgyűlést tart, amelyen kiegészítik az igazgatóságot és módosítják az alapszabályokat.

Prima Fabrica de Pielarie din Agnita, Agnita, Adleff Carol, Segesvár, M. Schladt, Brassó, Josef B. Zimmermann, Segesvár, Carol Thomas Wagner, Halchiu.

A vállalat időtartama 1950 december 31., vagyis az alapításban résztvevő gyárak ezt a szervezetet állandósítani akarják. Az első igazgatóság tagjai: D. Mociornița, dr. Ernest Ene, Prodanov Vasile, M. Fildermann, dr. Farkas Mózes, dr. Eugen Hațieganu, M. Alexandrescu, Karres Helmuth, Fritz Miess, dr. Ehrman Otto és Max Segall. Az alakulás előtt az alapítók a jegyzett részvények névértékének 30 százalékat fizették be. Az új szervezetet a bucaresti törvényszék bejegyezte.

Egyes romániai kartelleket finanszírozó pénzügyi, a Banca de Control a Industriale si Comerciale S. A. igazgatósági ülésén Sion Petre-t az igazgatóságba kooptálták, majd igazgatósági elnökké választották. Ugyanakkor Lederer Ernest administrateur délégué megbízatását meghosszabbították.

A szilgyecsehi Banca Comerciala si Industrială S. A. október 1-én rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a 2.473.000 lejes részvénytőkét 1.500.000 lejre szállítják le és módosítják az alapszabályokat.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.52—143.50
font	862.40—872.75
palesztinai font	863.00—873.44
holland forint	76.11—77.20
svájci frank	31.88—32.30
francia frank	3.78—3.80
márka	40.50—41.50
pengő	26—27
cseszkorona (Prága hivatalos)	4.68—4.77
szlovákcorona (Pozsony hiv.)	4.68—4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomban használható devizakvóták árfolyamai szilárdak. Bukarestben tegnap délig a következők árfolyamok alakultak ki:

angol font, 30%-os szabadkvóta	1385—1420
angol font, 20%-os kvóta	1440—1450
angol font, 40%-os kvóta	1180—1190
dollár, 30%-os szabadkvóta	355
svájci frank, 30%-os kvóta	75—
francia frank, 20%-os szabadkvóta	8.20
francia frank, 30%-os kvóta	8.30
holland forint, 30%-os kvóta	176
belgas, 30%-os kvóta	56.50
svédkorona, 30%-os kvóta	30

A B) lista kompenzációs árfolyamai:

font angol áruira	1165
font más államok áruira	1360
font angol gyarmatok áruira	1235
belgas	59
holland forint	140—142
dollár	335

VASÁRNAP.

Ma folytatják

(Uj, szeptember Nemzeti Bajnokság tartják. A programok szerepelnek: Bukarestben: Benteș—Gloria, Magyarányán: Temesvárt: R. Aradon: AMTE, A Nemzeti B. kező mérkőzések Brailában: D. Brassóban: A. Craiova: FC. Temesvárt: K. Petrózányban: Piskin: CFR—Brádon: Mica—Medgyesen: S. Marosvásárhely: Szatmáron: B. Nagyvárádon: Tordás: Cime. Kolozsvárt: U.

Az összes S. győztek Nag.

A férfi egyet Berezsky.

Oradea, szeptember A nagyváradi M. eddigi felülmut. várad bajnokság verseny. A vers. ban vett részt jőrejt az össze. Jelentős sikert. a zsidó sportol. Erős Lillyre: a versenyzónójára. zónyében a harm. eny keretében nagyváradi Mak. végeredményei. Férfi egyes I. Badin IAR. 3. TCOR.

Férfi páros I. Gröss—Rurac L. Horst és Fröhlic. Női egyes: I. Ziszovits NAC. Gábor és Liszka. Női páros I. 2. Liszka—Papp. és Haggibbor—labi.

Vegyes páros 2. P. Ziszovits—és Pappo—Ben. Férfi egyes I. Sük KAC, 3. D. Férfi páros I. Paál—Klein NS. —Rosenberg M. Női egyes II. Haászne, 3. Papp. né NSE.

Vegyes páros 2. Szász—Sük, 3.—dr. Gröss NS. Férfi egyes II. U. 3. Faragó M. Ifjúsági férfi 2. Vizaru G. TCOR. NAC. Ifjúsági női eg. Gelényi KAC és

Mi újság

Mózes Jenő vi. ayaít, hogy vív. miatt csak októ.

Tánczer (Tánc. tókosa, a Ripens. Tánczer résztve. én is, majd Laz. őrta az igazolót. már elküldötte. tibe.

Az egyez. ujal

Közöltük, hog. melők augusztus. Augusztus 15.-é. keresztül, köbm. lejjel, de egyes. őesz az újabb er.

SPORT

Ma folytatják a Nemzeti Bajnokság küzdelmét

(Uj, szeptember 16. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság A) küzdelmét ma folytatják. A programon a következő mérkőzések szerepelnek:

Bucurestiben: Venus—TMAC, Sportul Studentesc—Gloria, FC Rapid—Unirea Tricolor. Magyarányán: FC Carpați—Victoria. Temesvárt: Ripensia—UDR. Aradon: AMTE—Juventus.

A Nemzeti Bajnokság B) ért a következő mérkőzések kerülnek eldöntésre:

Brailában: DUG—NAC. Brassóban: Astra—Victoria CFR. Craiován: FC Craiova—Mures. Temesvárt: Kinzsi—Vulturii. Petroșenyban: Jiul—Gloria. Piskin: CFR—CFR Turmu-Severin. Brádon: Mica—Minerul. Medgyesen: Sparta—Electrica. Marosvásárhelyt: Monopol—Victoria. Szatmáron: Barkochba—Oltul. Nagyváradon: Crisana—Sodronyipar. Torón: Cimentul—Olimpia. Kolozsvárt: Universitatea—Törökvs.

Az összes számokban bucarestiek győztek Nagyvárad teniszbajnoki versenyn

A férfi egyest Tanasescu (TCR), a női egyest Bereczky Magda (TCR) nyerte

Oradea, szeptember 16. (Az Uj Kelet tud.) A nagyváradi Makkabi rendezésében minden eddigi felülmúló sikerrel zajlott le a Nagyvárad bajnokságáért kiírt országos teniszverseny. A versenyt majdnem teljes számban vett részt a bucaresti élgárda, amely jórészt az összes fősármakat elhódította. Jelentős sikert ért el a verseny keretében a zsidó sportolók. All ez különösen Radóné Erdős Lillyre: a kolozsvári Haggibor kitűnő versenyzőjére, aki az erős női egyes mezonyében a harmadik helyen végzett. A verseny keretében jelentős sikert arattak a nagyváradi Makkabi versenyzői. A verseny végeredményei a következők:

Férfi egyes I. o.: 1. Tanasescu TCR, 2. Badin IAR, 3. Benedek Horst TCR és Eröss TCR.

Férfi páros I. o.: 1. Tanasescu—Badin, 2. Eröss—Rurac IAR, 3. Pusztay TC—Benedek Horst és Fröhlich—Gáspár NAC.

Női egyes I. o.: 1. Bereczky TCFR, 2. P. Ziszovits NAC, 3. Radóné Erdős Lilly Haggibor és Liska Mancsi NSE.

Női páros I. o.: 1. Szász—P. Ziszovits, 2. Liska—Papp Fila NSE, 3. Radóné—Haász—Haggibor—KAC és Pappos—Szász Makkabi.

Vegyes páros I. o.: 1. Bereczky—Tanasescu, 2. P. Ziszovits—Badin, 3. Liska—Pusztay és Pappos—Benedek.

Férfi egyes II. o.: 1. Vizaru M. TCR, 2. Sikó KAC, 3. Dóczy TC és Váradi Makkabi. Férfi páros II. o.: 1. Vizaru—Vizaru, 2. Paál—Klein NSE, 3. Sikó—Dolha U és Eisner—Rosenberg Makkabi.

Női egyes II. o.: 1. Szász Makkabi, 2. Haász, 3. Papp Fila NSE és Lichtenegger—NSE.

Vegyes páros II. o.: 1. Haász—Dóczy, 2. Szász—Sikó, 3. Papp F.—Paál és Gerliczy S.—dr Gröss NSE.

Férfi egyes III. o.: 1. Klein NSE, 2. Paulini U, 3. Faragó Makkabi.

Ifjúsági férfi egyes: 1. Vizaru Marin TCR, 2. Vizaru G. TCR, 3. Sikó KAC és Fröhlich NAC.

Ifjúsági női egyes: 1. Gerliczy I NSE, 2. Selényi KAC és Uznovits NAC.

Mi újság a sportvilágban?

Mózes Jenő vívómester értesíti tanítványait, hogy vívótermét közbejött akadályok miatt csak október elején nyithatja meg.

Tánczer (Táncos), a Ferencváros volt játékos, a Ripensia részére kérte átigazolását. Tánczer résztvett a Ripensia legutóbbi edzésén is, majd Lazar Cornel dr einök előtt aláírta az igazolólapot. Az egyesület vezetősége már elküldötte az igazolólapokat Bucuresstbe.

Az egyezményes fatermelők újabb áremelése

Közöltük, hogy az egyezményes fatermelők augusztus 1-én árait emelték. Augusztus 15-én újabb áremelést vittek keresztül, köbméterenként átlagban 100 lejfel, de egyes cikkekben 400 lej is kész az újabb emelés.

Fejfájás, migrén, hűlés - eseteiben

ANTINEURALGIC

JAWOL

3 TABLETTAT TARTALMAZO DOBOZ GYOGYSZERTARAKBAN ES DROGERIAKBAN

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Jövő vasárnap nyílik meg a színház

— Az évadnyitó előadások műsora —

A kolozsvári közönség bizonyára örömmel és lelkesedéssel fogadja a hirt, hogy folyó hó 24-én, vasárnap ismét megnyílnak a színház kapui és megkezdődnek a Thalia előadásai. Az eddigien is jóval nagyobb számú és erőteljesebb együttesel, a könnyű szórakozást jelentő operettktől a legnagyobb szabású drámai remekművekig terjedő játékközzel indul színházunk az új évadnak.

Minden jel arra mutat, hogy a közönség teljes mértékben értékeli a kivételes helyzetben fokozott teljesítményt ígérő szintársulat vállalkozását. A közönség bizalmának fokmérője a bérlet és a színház hűs-

ges barátai mellé az idén az új jelentkezők egész sora csatlakozik.

A megnyitó díszelőadás műsorán Herczeg Ferenc elragadó vígjátéka, a Déryné ifiasszony szerepel. Ez a kedves, vidám, érzelmes, kacagtató és megható darab a legmúltóbb módon vezeti be az új évadot. Cím szerepében Fényes Alice jutott gyönyörű feladathoz, de az együttes számos kitűnő tagja is hálás szerepekhez jutott. A Déryné ifiasszonyt Kádár Imre rendezi, a teljesen új színpadi kiállítást és a kosztümöket a Rajnai Sándor tervezte.

Az első előadások műsora egyébként a következő:

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szeptember 24-én, vasárnap délután 3: Jancsi és Juliska. (Gyermekelőadás zenével, táncokkal és dalokkal. Jancsi: Fényes Alice, a többi főszerepben: Beness, Czopán, Miklóssy, Faludi, Deésy, stb. Nagyön olcsó matiné helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Gyimesi vadvirág. Vasárnap este 9: Déryné ifiasszony. (Herczeg Ferenc vígjátéka. Unnepi megnyitó előadás. Rendező: Kádár Imre. Főszereplők: Fényes Alice, Paál Magda, Havadi Nagy Ilonka, Miklóssy, Czopán, Rajnai Elli, Kovács György, Nagy István, Réthely, Csóka, Deésy, Szabados, Lantos, Bodó, Dancsó, Csengeri Lajos, Soly-mossy stb. Az énekkart Stefanidesz vezényli. Premierbérlet 1. szám.)

Hétfő fél 9: Déryné ifiasszony. (Rendes bérlet 1. szám.)

Kedd fél 9: Déryné ifiasszony. (Irodalmi bérlet 1. szám.)

A SELECT MOZGO MŰSORA:

A boldogság felszike. Megkapó tartalmu film, főszerepben: Ann Shirley, Ruby Keeler. Műsoron kívül a legújabb Fox híradó a következők jelenetekkel: Danzig a Westplatteval, Ribbentropp visszatérése Moszkvából, Franciaország mozgósít, tengyel menekültek a német határon.

AZ URANIA MOZGO MŰSORA:

Dupla műsor! I. A négy nővér. Egy kis amerikai család története, tele mosollyal és könnyel. Főszerepben a legszebb három amerikai nővér: Lola, Priscilla és Rosemary Lane. 2. Nászút féláron. Zemes vígjáték főszerepben: Verebes Ernő, Ágay Irén, Kabos Gyula.

A ROYAL MOZGO MŰSORA:

Ma utoljára: I. A vadnyugat lovagjai. Minden idők legizgalmasabb cowboy filmje. Főszerepben: John Wayne, a vadnyugat hőse. II. Gyanúsított asszonyok. Minden asszonynak és minden férfinak látni kell ezt a filmet. Fősz.: Warren William Ezt a két rendkívüli filmet nézze meg.

A THALIA MOZGO MŰSORA:

Ma és mindennap: Az őserdők hősei. Minden idők leghatalmasabb dzsungel világslágere. Mindkét rész egyszerre, egy helyért. Előadások: 3, 6 és 9 órakor.

A CAPITOL MOZGO MŰSORA:

Rendkívüli premier! A veszélyes kor (A 20 évesek). A színpad ezer titka, remények sikere fénye, szerelmek sírja ez a nagy-szerű film. Főszereplők: Louis Jouvet, Odette Joyeux és Dalio. A francia filmgyártás büszkesége.

A RIO MOZGO MŰSORA:

Ma 3, 6 és 9 órakor! Két világláger! Egy helyár! I. Egy édes kis lány. Enekes, zenés filmsláger. Fősz.: Deanna Durbin és Herbert Marchall. II. Marco Polo kalandjai. Monumentális rendezésű történelmi dráma. Az évad szenzációja. Fősz.: Garry Cooper és Sigrid Gurie. III. Journal. Helyárok: 14 plusz 5 lej.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, szeptember 17.

Bucuresi, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 12: Hírek és hanglemek. 13.05: Déli zene, közben 14.10: Hírek. Majd 14.30: A déli zene folytatása. 16.15: Katonai előkészítés negyedórja. 16.30: Hanglemek. 18.15: Táncczene. 20.30: Hangverseny olasz operákól, utána táncczene. 22.10: Hírek. 23: Hírek. 23.15: Hanglemek.

Budapest I, 9: Hanglemek. 9.45: Hírek. 13.30: Beszúrt-zenekar. 14.45: Hírek. 15: Hanglemek. 16.45: Cigányzene. 18.15: Közvetítés a Ferencváros—Szeged labdarugómérkőzésről. 18.45: Táncczene. 19.25: Hegedűszámok. 20.15: Hírek. 20.25: Sporteredmények. 20.30: Friederika. Daljáték. 22.40: Hírek. 23.05: Koncert fuvózenekar. 24: Cigányzene. 1.05: Hírek.

— Ezen át szakszólásban szenvedő egyének gyakran meglepő rövid idő alatt rendbejönnek, ha reggelként felkeléskor és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy felpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

Hétfő, szeptember 18.

Bucuresi, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19.17: Szórakoztató zene. — 20.40: Dalok. 21: Kamarazene. 22: Hírek. 22.30: Hírek magyarul, utána lemezek. 23: Hírek. 23.15: Szórakoztató zene. 23.45: Hírek.

Budapest I, 7.45: Torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 13.10: Postászenekar. 14.30: Cigányzene. 18.40: Haydn: G-dur zongorahármas. 18.55: Magyar nóták zongorán. 19.15: Előadás hanglemekkel. 20.15: Hírek. 20.25: Szalonötös. 21.10: Brahms-est. 23: Jazz. 24.05: Szórakoztató hanglemek.

Energia engedélyek

A kolozsvári „Hygea” S. A. B. a nemzetgazdasági minisztériumtól engedélyt kapott egy gőzkazán beállítására, saját energiaszükséglete ellátására. Az engedély 25 évre szól.

A Fabrica de Chereștea si Moara Ioan si Iosif Dobál, Frumoasa (Csikmegeye) községbeli üzem a nemzetgazdasági minisztériumtól engedélyt kapott egy 120 lóerős félstabil és egy generator beállítására, saját energia szükséglete ellátására. Az engedély 25 évre szól.

Iparpártolási kedvezmények

A pilseni Skoda és Tatra autógyárak együttesen 1937-ben Romániában autómobilgyár építését és berendezését határozták el. A minisztertanács az új vállalatnak az iparpártolási törvény kedvezményeit megadta.

APRÓ HIRDETÉSEK

Blăvária „NICU” — Szuk Bucuresti, Str. Carol 25. Soarelu ueca 9 sarkán. Telefon: 429-21. Bucuresiben okvetlenül tekintse meg modelljeimet. Vállalom új bundák készítését, átalakításokat. Szőrmefestések és kikészítések vegyi uton. Válaszpörtözött levelü kérdésekre díjtalanul válaszolok. Régi bundáját csekély ráfizetéssel újra cserélem be.

Angol tanítás. Fischer Árpád nékl. tanárnő angol leckeadásait megkezdte. Tanít: kezdőket az új és bevált „Basic English” szisztéma szerint; haladókat társalgási alapon; angol gyorsírást és kereskedelmi levelezést. Cluj, Piața Unirii 6. Telefon 23-38.

Benzinpumpát 3-4 ezer literes tartánnyal, használtat, keresek megvételre. Dr Lázár, Regina Maria 6.

30-40 év körüli hölgyet magammal vinnék Palesztinába. Két fénykép szükséges. Jelige: „30 font”.

Órasségéd, idősebb, önállóan dolgozó, saját szerszámaml rendelkező, tiszta precíz munkás jó fizetéssel azonnal felvételt. Csak hivatalos ünnepeket tartom. Ignatie Sidor Brad, jud. Hunedoara.

Megnyit új üzlet! Coafor de dame Reassing, Calea Regele Ferdinand 56. Külföldi tanulmányutján (Amerika, Palesztina, Európa) nagymesterek által szerzett tapasztalatok alapján a legújabb módszerrel végez gondozást 6 hónapi garanciával.

Közimunkában jártas zsidó urileány bármilyen nappali foglalkozást keres. Szíves megkereséseket a kiadóba kér „Foglalkozás” jellegre.

Uccai két szoba és konyha lakás kiadó. Calea Marechal Foch 103.

Egy izraelita leány konyhába kisegítőnek felvételt Kapesné. Baron L. Pop 27.

Szépen tutorozott, erkélyes, parkettes szoba azonnalra kiadó két személynek is. Erdőkölöni: Piața Mihai Viteazul 39, emelet, ajtó 12, jobb.

Egyetemi hallgató ellenében tanítana. Ajánlatokat „Litere” jellegre a kiadóba.

Orvos kisközségben, mezővárosban letelepedne. Megfelelő részletes ajánlatot díjazok. Leveleket „Mercur” Bucuresi, Str. Sárndar 12 „Információ” jellegre kérek.

Egy-két iskoláslány teljes ellátást kaphat zsidó uricsaládnál keres lakásban. Abraham, Regele Ferdinand 70.

Teljesen különbejárta tutorozott szobát fürdőszobával keres állandó lakó. „Október 15” jellegre a kiadóba.

Kitűnő hangu, teljesen új, bécsi Hoffmann-pianinó bérbeadó. Str. Wilson 1/b.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LEKKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETYBEN

46 lej. A közgyűrtják meg Buka-

6 S. A. Forestia- mérlegében 10 mellett 16.531.456 veszteségegyen-főösszege 21 millió szeptember

mer et Co. S. A. 938—39. évi mér-nyitke és 111 mellett 103.677 A mérleg főös-

s alatt álló Lu- Lemn 1938. évi részvénytöke emellett 561.410 A mérleg főosa-gyűlést szeptem-

S. A. hentes- rendelkezett be- el is küldte az

galakult ezete

ie din Agnita,

egesvár. Halchiu. 50 december 31., vevő gyárak est akariják. Az el-Mociornita, dr. ile, M. Filder- r. Eugen Hajie- rres Helmuth, tto és Max Sel- lapítók a jegy- nek 30 százalé- vezetet a buka-

ket finanszirozó- control a Indus- gazgatósági ül- óságra kooptál- ökké választot- Ernest adminis- tát meghosszab-

mercials si In- rendkívüli köz- 2.473.000 lejes re szállítják le- lyokat.

Bank olyamai:

141.52—143.50
862.40—872.75
863.09—873.44
76.11—77.29
31.88—32.36
3.78—3.86
60.50—41.50
25—27
4.68—4.77
4.88—4.77

orgalsamba h- nal szállítják- követték az arfo-

ota 1385—1420
1440—1450
1180—1190
356
75—
kvóta 8.20
8.30
176
56.50
80

árfolyamai:

— 1165 lej
— 1360 „
— 1235 „
— 59 „
— 140—142 „
— 335 „

